

Herbruikbare OK mutsen

Doelgroep

Alle medewerkers op de OK, intensive care, interventieradiologie

Duurzaamheid

Pijler: Circulariteit en CO2 reductie

Impact

Reikwijdte

Landelijk effect

Er worden jaarlijks in operatiekamers meer dan 2.000.000 wegwerp OK mutsen gebruikt. Deze vervangen door herbruikbare OK mutsen kan landelijk naar schatting 14.000 kg afval (en grondstoffen) en de uitstoot van 20.000 kg CO₂ voorkomen.

Betrokken medewerkers

Leidinggevende OK, infectiepreventie, facilitaire dienst, inkoop, IC, interventieradiologie

Investering

De mutsen worden niet aangeschaft, maar geleased.

Implementatiegemak

Indien er reeds een contract is met CleanLease kunnen de mutsen in het reguliere logistieke proces worden meegenomen.

Verandering

Op de OK van een ziekenhuis worden veel wegwerp artikelen gebruikt. In het Amsterdam UMC is de wegwerp OK muts vervangen door een herbruikbare muts die na gebruik gewassen wordt. Het model (met 3 maatvarianten) is door Amsterdam UMC en CleanLease ontwikkeld.

De OK muts wordt momenteel op locatie AMC gebruikt, met als resultaat dat de 100.000 disposable mutsen zijn vervangen door een kleine 1000 wasbare mutsen die elk 100 keer gebruikt kunnen worden en daarna worden gerecycled.

Duurzaamheid

Wegwerp mutsen vervangen door herbruikbare mutsen vermindert de hoeveelheid afval in het ziekenhuis én grondstofgebruik en CO₂ uitstoot in de keten. Voor het Amsterdam UMC gaat het jaarlijks om een besparing van ongeveer 700 kg afval en ruim 1000 kg CO₂ (inclusief de extra energie die nodig is voor het was-proces).

[Zie ook bijlage 1/2](#)

Kosten

De herbruikbare mutsen worden geleased en kunnen meegenomen worden in de logistiek van ander textiel dat gewassen moet worden. De lease- en was kosten voor de herbruikbare OK mutsen zijn op jaarbasis bij CleanLease gelijk aan de kosten voor aanschaf van de wegwerp mutsen. Daarmee kan dit initiatief kostenneutraal worden geïmplementeerd. [Zie ook bijlage 2/2](#)

Niek Sperna Weiland | Anaesthesist bij Amsterdam UMC

"We gaan in een klap van honderdduizend naar slechts 1000 mutsen per jaar. Dat is wel heel erg cool."

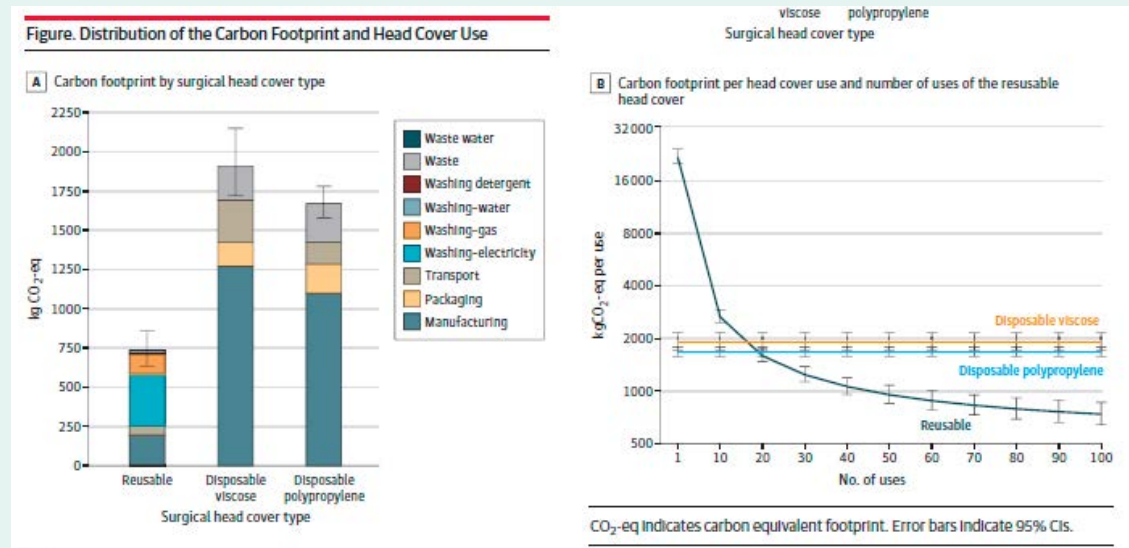

Details duurzaamheid

Life Cycle Assessment (LCA)

Om de milieu-impact van de wegwerp OK muts en de herbruikbare OK muts te vergelijken is een LCA uitgevoerd. Een LCA is de feitelijke analyse van de milieu-impact van de gehele levenscyclus van een product, van grondstofwinning, productie, verpakking, vervoer, gebruik, evt. wassen en verwerking na gebruik.

CO₂ footprint van het jaargebruik van wegwerp respectievelijk herbruikbare mutsen in Amsterdam UMC, locatie AMC. (berekening Amsterdam UMC)

Bron: <https://jamanetwork.com/journals/jamasurgery/article-abstract/2809266>

Eisen aan de muts

De mutsen hebben als primair doel het voorkomen van wond-infecties bij patiënten. Daarom moeten zowel de mutsen als het proces aan verschillende eisen voldoen:

- De mutsen moeten van een stof zijn gemaakt die voldoet aan de EN 13795-1 norm. Er is gekozen voor dezelfde stof als waar de OK-pakken zijn gemaakt.
- Het was proces moet geborgd zijn. Dus mutsen mogen niet in eigen beheer zijn van de medewerkers, maar moeten centraal worden ingezameld en gewassen. De medewerkers pakken elke dag een schone muts uit de kast.
- De mutsen worden ingezameld in 'wasbare netten' waardoor ook een reductie van plastic afvalzakken plaatsvindt.

Details kosten

Wegwerp versus herbruikbare OK muts

De omzetting naar herbruikbare OK mutsen is kostenneutraal mogelijk via CleanLease. Daarbij is ook het bijkomende wasnet meegenomen (huur/was).

De extra kosten voor leasen en wassen van de mutsen en wasnetten is op jaarbasis gelijk aan de kosten voor inkoop van de wegwerp mutsen.

De herbruikbare muts kan maximaal 100 keer gewassen worden. Dus met de aanschaf van 1 herbruikbare muts worden 100 wegwerp mutsen bespaard.

Op basis van gesprekken en ervaringen blijkt dat het gebruik van wasbare mutsen ongeveer 10% lager ligt dan van wegwerp mutsen. Dit heeft er mogelijk mee te maken dat gebruikers gemakkelijker een nieuwe wegwerp muts pakken (bijvoorbeeld als een muts op de grond valt) dan dat ze dat doen bij een herbruikbare muts. Dit verschil van 10% kan in de praktijk nog hoger zijn.

De mutsen worden in het wasnet gewassen, er worden dus geen plasticzakken meer gebruikt. De hele logistiek is daarmee afvalvrij.